

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์ กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก

ทิวา เทียนเบญจะ¹ วันชัย ปานจันทร์²

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรและติดตามผลการใช้หลักสูตร ซึ่งประชากรที่ใช้คือ กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก และตัวอย่างที่ใช้คือ กลุ่มชุมชน A เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถาม แบบสำรวจ (ความเชื่อมั่น.962) แบบทดสอบก่อน-หลัง และแบบสอบถามผลการฝึกอบรม สถิติที่ใช้ในการวิจัยคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติการทดสอบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของตัวอย่าง 2 กลุ่มไม่อิสระต่อกัน และทำการวิเคราะห์เชิงพรรณนาจากการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

ผลการวิจัย พบว่า (1) ตัวอย่างมีความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการพัฒนาสมรรถนะอยู่ในระดับน้อย และมีเจตคติที่ต้องการการพัฒนาอยู่ในระดับมากที่สุด (2) ผลการพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ซึ่งเป็นผลการวิเคราะห์เพื่อเลือกเนื้อหาสร้างและและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร ซึ่งผลการประเมินอยู่ในระดับมาก และ (3) ผลการใช้หลักสูตรด้วยการเปรียบเทียบคะแนนการทดสอบ พบว่า ตัวอย่างมีคะแนนการทดสอบหลังการฝึกอบรม สูงกว่าก่อนฝึกอบรม อย่างมีนัยสำคัญที่ .05

คำสำคัญ: การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม; การเพิ่มสมรรถนะ; การยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชน

ประเภทบทความ: บทความวิจัย

การอ้างอิง:

ทิวา เทียนเบญจะ และวันชัย ปานจันทร์. (2563). การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก. *วารสารดุสิตบัณฑิตทางสังคมศาสตร์*, 10(2), 451-463.

¹ คณะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

2086 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240, ประเทศไทย

อีเมล: tiwa.vayu@gmail.com

² คณะการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

The Development of a Training Program for Competency Enhancement for Raising the Level of Nong Chok District Community Products

Tiwa Thienbenja¹ Wanchai Panjan²

Abstract

This research article aims to study the capacity needed to be developed and checked in the curriculum quality; and to follow up the curriculum utilization for which the sample group used were people in Nongjok, sample group A. The tools used in the research were questionnaire, survey (Confidence level at .962), pre- and post-examination, and after training questionnaire. The Statistics used in the research were frequency, percentage, average, standard deviation, statistics of the differences of the 2 dependent groups, and descriptive analysis from quality data collection.

The research results found that (1) Samples possessed knowledge, skills on capacity development at a low level, and possessed an attitude in development at a highest level; (2) The results of the curriculum development and quality examination, produced by the analysis in the selection of contents to build and examine the curriculum quality, was evaluated at a high level; and (3) The results of the utilization of the curriculum by comparison examination scores found that samples possessed scores obtained after the training were higher the the scores obtained before the training at significant level of .05.

Keywords: Development of Training; Enhancement of Competencies;
Upgrading of Community Products

Type of Article: Research Article

Cite this article as:

Thienbenja, T., & Panjan, W. (2020). The Development of a Training Program for Competency Enhancement for Raising the Level of Nong Chok District Community Products. *Ph.D. in Social Sciences Journal*, 10(2), 451-463.

¹ Faculty of Human Resource Development, Ramkhamhaeng University
2086 Ramkhamhaeng Road, Hau Mark, Bangkok, Bangkok 10240, Thailand
Email: tiwa.vayu@gmail.com

² Faculty of Human Resource Development, Ramkhamhaeng University

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สภาพการณ์ของประเทศไทยที่ผ่านมา ได้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และเทคโนโลยีอย่างรวดเร็ว ซึ่งเกิดจากปัจจัยแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศ อันเป็นปัจจัยสำคัญที่ก่อให้เกิดการปรับตัวและการขับเคลื่อนสังคมไทยให้สอดคล้องกับความผันผวนอยู่ตลอดเวลา ประกอบกับในปี พ.ศ. 2558 ที่ผ่านมา ประเทศไทยได้เข้าสู่ประชาคมอาเซียน ซึ่งนำไปสู่โอกาสและความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ จึงนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่มาสร้างประเทศให้เกิดความเข้มแข็ง เพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ประชาชน (Office of the National Economic and Social Development Board, 2011, p. 2) สอดคล้องกับ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560-2564 ที่เสนอแนวทางการปรับโครงสร้างและพัฒนาเศรษฐกิจภายในประเทศให้เติบโต โดยสร้างความเข้มแข็งให้กับผู้ประกอบการในภาคการผลิตและบริการ โดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้ประกอบการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ด้วยการใช้ภูมิปัญญา วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม (Office of the National Economic and Social Development Board, 2011)

การส่งเสริมเศรษฐกิจระดับท้องถิ่น ถือเป็นเป้าหมายสำคัญของนโยบายแห่งรัฐ ในการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ โดยการจัดสรรงบประมาณ หรือการระดมเงินทุนในท้องถิ่น รวมถึงการถ่ายทอดองค์ความรู้และนวัตกรรมใหม่ๆ โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาสร้างมูลค่า กลายเป็นสินค้าและบริการผ่านการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ ให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเอง และสร้างรายได้ในครัวเรือน ซึ่งแนวคิดในการสร้างอาชีพแก่ชุมชนทั่วประเทศ โดยนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาพัฒนา หรือแปรรูปเป็นสินค้าและบริการอย่างเป็นรูปธรรม เกิดขึ้นในปี พ.ศ. 2544 โดยใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติฉบับที่ 9 (พ.ศ.

2545-2549) ในการสร้างและพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน ให้ประสบความสำเร็จเพื่อมุ่งสู่รายได้ เป็นส่วนหนึ่งของเป้าหมายในการผลิต (Office of Small and Medium Enterprises Promotion (2014, pp. 174-176) ดังนั้น การยกระดับผลิตภัณฑ์ชุมชนให้เป็นที่ยอมรับต่อผู้บริโภค ต้องอาศัยการส่งเสริมและการพัฒนาองค์ความรู้ให้เกิดแก่ผู้ผลิต ซึ่งการพัฒนาสมรรถนะ ถือเป็นการส่งเสริมและพัฒนาทักษะความรู้ความสามารถของคุณลักษณะภายในเชิงพฤติกรรมของบุคคลให้สามารถปฏิบัติงานหรือสร้างผลงานให้มีคุณค่าอย่างสูงสุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย (Spencer, L. M. & Spencer, S. M., 1993) โดยผู้ผลิตผลิตภัณฑ์ชุมชน ถือเป็นกลไกในการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับฐานราก ที่แสดงถึงศักยภาพในการบริหารจัดการและสามารถสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับทรัพยากรในท้องถิ่น

เขตหนองจอกนั้น ถือว่ามีการจัดประชาชนชาวหนองจอกส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ ทำนา ทำสวน ผลไม้ เลี้ยงสัตว์ อาชีพของประชาชนแยกได้ ดังนี้ (1) เกษตรกรรม ประมาณ 80 เปอร์เซ็นต์ (2) รับราชการ ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ (3) รับจ้างค้าขายประมาณ 6 เปอร์เซ็นต์ และ (4) อื่นๆ ประมาณ 4 เปอร์เซ็นต์ (Nongchok District Office, 2016) อาชีพเกษตรกรรมถือว่าเป็นช่องทางการสร้างรายได้หลัก แต่ในระยะต่อมาพื้นที่การทำมาหากินของคนในชุมชนลดน้อยลงและประสบปัญหาภัยทางธรรมชาติ และปัญหาอื่นๆ ทำให้การประกอบอาชีพด้านเกษตรกรรมของคนในพื้นที่ขาดความต่อเนื่อง จึงทำให้คนในชุมชนต้องใช้วิธีการหารายได้จากช่องทางต่างๆ ในระยะที่ผ่านมา ชุมชนได้เกิดการรวมกลุ่มกันสร้างผลิตภัณฑ์และจำหน่ายภายในชุมชน โดยเฉพาะชุมชนสุกกาทอง ชุมชนกระทุ่มราย ชุมชนฉลองกรุง ชุมชนแผ่นดินทอง วัดลำพะอง ชุมชนนุรุลยากรีน ที่มีการรวมกลุ่มสมาชิกในชุมชนได้อย่างเข้มแข็งและมีความพร้อมในการสร้างผลิตภัณฑ์เป็นอย่างมาก จากการลงพื้นที่สอบถาม

และเก็บข้อมูลพบว่าการสร้าง ผลิตภัณฑ์ของชุมชนยังประสบปัญหาองค์ความรู้หลายด้าน เช่น การตลาด การบริหาร ปัญหาการจดทะเบียนการค้า เป็นต้น ทำให้การสร้างผลิตภัณฑ์ ไม่มีความต่อเนื่องและผนวกกับขาดประสิทธิภาพของการผลิต ผลิตภัณฑ์ไม่ได้มาตรฐาน ทำให้ไม่ได้รับการยอมรับ จึงไม่สามารถกระจายพื้นที่การจัดจำหน่ายไปยังพื้นที่อื่นๆ ได้ดีเท่าที่ควร จากความเป็นมาดังกล่าว ผู้วิจัยมีความสนใจในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก โดยเล็งเห็นว่าหลักสูตรการฝึกอบรมที่จะพัฒนาขึ้นมานี้มีการออกแบบจากองค์ความรู้ของผู้เชี่ยวชาญที่ประสบความสำเร็จในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง อีกทั้งมีกิจกรรมฝึกทักษะเพื่อเพิ่มการเรียนรู้ รวมถึงการแลกเปลี่ยนความรู้ในด้านต่างๆ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าวิธีการดังกล่าวจะสามารถพัฒนาสมรรถนะของกลุ่มชุมชนเพื่อการยกระดับผลิตภัณฑ์ให้มีความพร้อมสำหรับการแข่งขันและเป็นอาชีพของครัวเรือนและชุมชนได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาในการยกระดับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก
2. เพื่อพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก
3. เพื่อศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านประชากร คือ กลุ่มชุมชน ในเขตหนองจอก
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ พัฒนาสมรรถนะของกลุ่มชุมชนเพื่อการยกระดับผลิตภัณฑ์

3. ขอบเขตด้านพื้นที่ คือ เขตหนองจอก กรุงเทพมหานคร

4. ขอบเขตด้านระยะเวลา คือ ระหว่างเดือนกันยายน พ.ศ. 2559 ถึงเดือนมกราคม พ.ศ. 2562

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. กลุ่มชุมชนได้รับการพัฒนาสมรรถนะ โดยมีความรู้ใหม่ในการต่อยอดความรู้เพื่อนำไปสู่การสร้างขีดความสามารถเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนให้มีมาตรฐานผลิตภัณฑ์ และคุณภาพมากยิ่งขึ้น
2. การพัฒนาสมรรถนะของกลุ่มชุมชน นำไปสู่สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ที่ส่งต่อการพัฒนาด้านรายได้ หรือกระตุ้นยอดการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของชุมชน
3. เกิดกระบวนการวิเคราะห์และการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้สอดคล้องกับบริบทของชุมชน ทำให้กลุ่มชุมชนมีการบริหารจัดการทรัพยากรและผลิตภัณฑ์อย่างเป็นระบบ
4. การส่งเสริมและพัฒนาสมรรถนะของกลุ่มผู้ผลิต นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เพื่อยกระดับให้มีการปรับปรุงการผลิตให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของธุรกิจชุมชน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

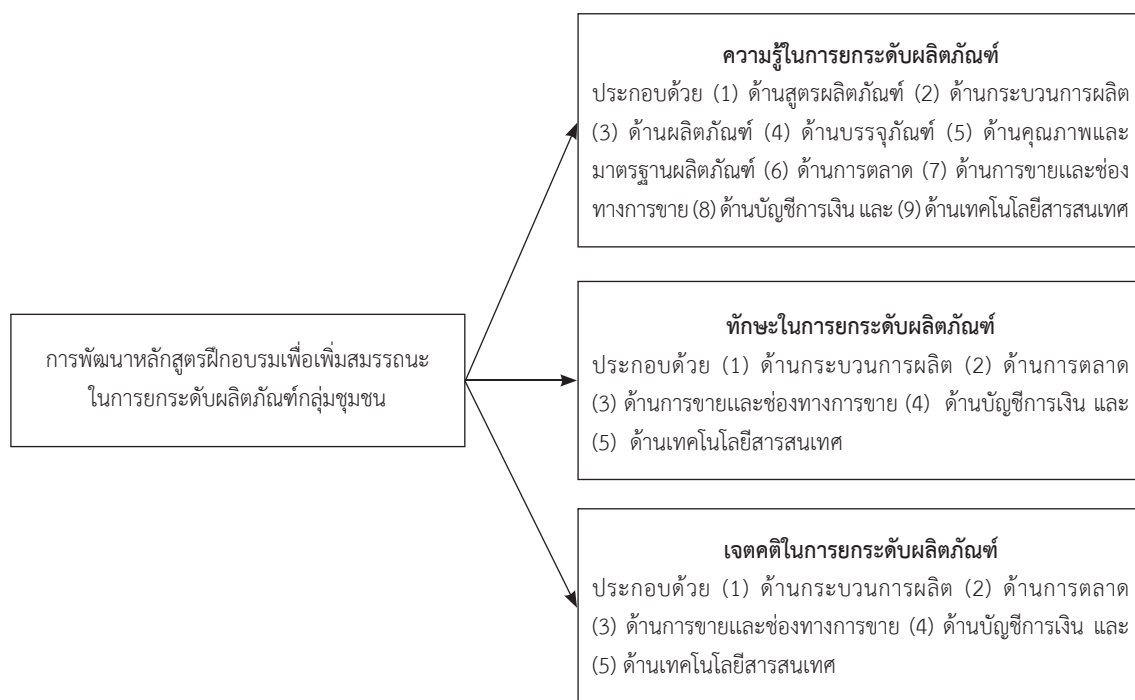
แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ Wongyai, 2011 (pp., 57-58) เสนอรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรโดยมีขั้นตอนของการพัฒนาหลัก (1) ขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร (2) ยกร่างเนื้อหาสาระ (3) นำหลักสูตรที่พัฒนาได้แล้วไปทดลองใช้ (4) อบรมบุคลากร (5) นำหลักสูตรไปใช้ปฏิบัติการสอน และ (6) การประเมินผล

แนวคิดเกี่ยวกับสมรรถนะ Spencer, L. M. and Spencer, S. M., (1993) ได้จำแนกสมรรถนะเป็น 2 รูปแบบของ คือ (1) รูปแบบสมรรถนะที่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น ความรู้ ทักษะ ความสามารถที่สามารถวัดได้ ที่แสดงถึงขีดความสามารถเฉพาะบุคคล และมีโอกาสในการพัฒนา และ (2) รูปแบบสมรรถนะซ่อนเร้นไม่สามารถสังเกตเห็นได้ เช่น สมรรถนะด้านแรงจูงใจ และลักษณะนิสัยของบุคคลที่ยากต่อการพัฒนา

แนวคิดเกี่ยวกับการรวมกลุ่มและพัฒนาชุมชน Narayan and Pritchett (1999) กล่าวว่า การรวมกลุ่ม เป็นการระดมทุนทางสังคม ที่สามารถเพิ่มระดับรายได้ของครัวเรือน โดยทุนทางสังคม หรือมีคนใน

ครัวเรือนเป็นสมาชิก ระดับการร่วมมือกันในกลุ่มนั้น มีความหลากหลายของลักษณะสมาชิกในกลุ่ม ขึ้นอยู่กับศักยภาพทางความคิดและทรัพยากร รวมถึงปัจจัยสนับสนุนต่างๆ (Department of Local Administration, 2012)

ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง Anunvrapong (2014) ศึกษาแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนบางหัวเสือ จังหวัดสมุทรปราการ ตามแนวคิดพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง พบว่า ชุมชนความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนบางหัวเสือมี 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มบรรจุภัณฑ์ กลุ่มผลิตภัณฑ์ และกลุ่มการผลิตเพื่อประชาสัมพันธ์

ภาพ 1 กรอบแนวความคิดที่ใช้ในการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาในการยกระดับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชุมชนเขตหนองจอก ตัวอย่างการวิจัยใช้วิธีการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย ที่เป็น

ตัวแทนจากประชากร (กลุ่มชุมชน) ซึ่งมีการรวมกลุ่มจัดตั้งเป็นกลุ่มหรือชมรมสำหรับการผลิตสินค้าอุปโภคบริโภค ประกอบไปด้วยคนในกลุ่มชุมชนของ 5 กลุ่มชุมชน คือ (1) กลุ่มชุมชนสุกกาทอง (2) กลุ่มชุมชน

กระท่อมราย (3) กลุ่มชุมชนฉลองกรัง (4) กลุ่มชุมชนแผ่นดินทองวัดลำพะอง และ (5) กลุ่มชุมชนนุรุลยากรีน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ

1. แบบสอบถามเรื่องการศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาในการยกระดับผลิตภัณฑ์

2. แบบสำรวจสภาพของผลิตภัณฑ์และข้อมูลของกลุ่มชุมชน

โดยขั้นพัฒนาและทดสอบคุณภาพ นำแบบสอบถาม เรื่อง การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาของกลุ่มชุมชนเพื่อการยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประกอบด้วยผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารทรัพยากรมนุษย์, ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิต, ผู้เชี่ยวชาญด้านการขายผลิตภัณฑ์, ผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตร เพื่อประเมินความสอดคล้องของรูปแบบและแนวคำถามของแบบสอบถาม กับประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้วิธีการทดสอบคุณภาพ ด้วยการหาค่าความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence--IOC) จากผลการวิเคราะห์ค่า IOC ของแบบสอบถามตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ พบว่า แบบสอบถาม มีค่าความสอดคล้องรายข้อระหว่าง 0.60-1.00 และนำแบบสอบถาม ไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มทดลองจำนวน 30 คน โดยเป็นกลุ่มชุมชนในเขตมินบุรี เพื่อทดสอบคุณภาพเพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ด้วยวิธีของครอนบาค (cronbach) โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (alpha coefficient) จากผลการทดสอบคุณภาพด้วยการหาค่าความเชื่อมั่นพบว่า มีค่าความเชื่อมั่นโดยรวมอยู่ที่ระดับ .962

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการใช้ค่าความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage) กับข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล และ วิเคราะห์ ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) กับแบบสอบถามความรู้ทักษะ เจตคติด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์และกำหนด

คะแนน 5 ระดับ และ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสำรวจสภาพของผลิตภัณฑ์และข้อมูลของกลุ่มชุมชน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่ได้จากการสังเกตและการสัมภาษณ์โดยใช้วิธีการสังเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละประเด็น

การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก ผู้วิจัยได้กำหนดผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบคุณภาพของหลักสูตรฝึกอบรม ความเหมาะสมของหลักสูตร โดยมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีจำนวน 4 ด้าน คือ (1) ด้านวัตถุประสงค์ (2) ด้านเนื้อหา (3) ด้านสื่อและการส่งเสริมการเรียนรู้ และ (4) ด้านการวัดและประเมินผล ก่อนนำไปใช้จริงกับตัวอย่าง จากผลการประเมินหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก จากผู้เชี่ยวชาญพบว่า ประเด็นการพิจารณาในแต่ละรายด้าน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินความเหมาะสมของหลักสูตร ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD)

การศึกษาผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก ตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ตัวแทนกลุ่มชุมชนสุกกาทอง โดยใช้การเลือกแบบวิธีเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในขั้นการประเมินผล คือ แบบทดสอบเกี่ยวกับความรู้ทักษะ เจตคติในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ก่อนและหลังการฝึกอบรมด้วยหลักสูตรฝึกอบรมและ แบบสอบถามความพึงพอใจการฝึกอบรม นำแบบทดสอบความรู้

ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน ประเมินรูปแบบและข้อคำถาม โดยใช้วิธีการทดสอบคุณภาพ ด้วยการหาความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence--IOC) ผู้วิจัยจึงนำแบบทดสอบความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ไปทำการทดสอบกับตัวอย่างใกล้เคียงโดยเป็นกลุ่มชุมชนในเขตมินบุรี เพื่อหาค่าความยากง่ายและค่าอำนาจจำแนกของแบบทดสอบรายข้อ เพื่อคัดเลือกข้อที่มีคุณภาพมากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบทดสอบก่อนและหลังการฝึกอบรม เกี่ยวกับความรู้ ทักษะ เจตคติการพัฒนา

ผลิตภัณฑ์ (pre-post test) หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการใช้หลักสูตร ด้วยการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการประเมินก่อนและหลังการใช้หลักสูตรฝึกอบรม ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ (percentage) และ ใช้สถิติค่าที่แบบไม่อิสระต่อกัน (t-test dependent) ในการทดสอบสมมติฐานด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามความพึงพอใจการฝึกอบรมวิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation--SD) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

ตาราง 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ขั้นตอนการวิจัย	ระยะเวลา	วิธีดำเนินการ
1. การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็น ต้องพัฒนาในการยกระดับ ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชุมชน เขต หนองจอก	เดือนพฤษภาคม- สิงหาคม พ.ศ. 2559	1. การติดต่อประสานงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดทำเอกสารต่างๆ 2. ลงพื้นที่กลุ่มเป้าหมายเพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล 3. นำแบบเครื่องมือที่เก็บรวบรวมมาได้ทั้งหมด ทำการตรวจสอบความถูกต้อง 4. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงคุณภาพและ วิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยวิธีทางสถิติโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป
2. การพัฒนาและตรวจสอบ คุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อ เพิ่มสมรรถนะในการยกระดับ ผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขต หนองจอก	เดือนธันวาคม พ.ศ. 2559-ถึงเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2560	1. วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนที่ 1 ศึกษา ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการออกแบบหลักสูตร 2. การติดต่อประสานงานเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล และจัดทำเอกสารต่างๆ 3. สร้างเครื่องมือในการวัดผล 4. นำแบบเครื่องมือที่สร้างมาได้ทั้งหมด ทำการ ตรวจสอบความถูกต้อง เหมาะสม 5. นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์วิธีทางสถิติโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ตาราง 1

การเก็บรวบรวมข้อมูล (ต่อ)

ขั้นตอนการวิจัย	ระยะเวลา	วิธีดำเนินการ
3. การศึกษาผลการใช้หลักสูตร ฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะใน การยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่ม ชุมชนในเขตหนองจอก	เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2560 ถึงเดือน มกราคม พ.ศ. 2561	1. วิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลจากขั้นตอนที่ 2 ศึกษา ข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อใช้ในการทดลองใช้หลักสูตร จริงกับกลุ่มเป้าหมาย 2. การติดต่อประสานงานและจัดทำเอกสารต่างๆ รวมทั้งจัดหาวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญมา บรรยายและฝึกปฏิบัติ 3. นำแบบเครื่องมือที่ผ่านการตรวจสอบแล้วมาใช้ ในการการอบรม 4. จัดการฝึกอบรมจำนวน 3 วัน 5. นำผลข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์เชิงคุณภาพและ วิเคราะห์เชิงปริมาณด้วยวิธีทางสถิติโดยใช้ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ความรู้ ทักษะและ เจตคติ ของ
สมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาในการยกระดับผลิตภัณฑ์
ของกลุ่มชุมชนโดยรวม ผลการวิเคราะห์ความรู้ที่จำเป็น
ต้องพัฒนาในการยกระดับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชุมชน
พบว่า มีความรู้ที่จำเป็นต้องพัฒนาในการยกระดับ
ผลิตภัณฑ์โดยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.53$,
 $SD = 0.49$) เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
ด้านผลิตภัณฑ์มีความรู้ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.08$,
 $SD = 0.88$) รองลงมา คือ ด้านบรรจุภัณฑ์ มีความรู้
อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.78$, $SD = 0.85$) และด้านที่
มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด คือ ด้านสูตรผลิตภัณฑ์
มีความรู้ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.19$, $SD = 0.68$)

ในส่วนของทักษะที่จำเป็นต้องพัฒนาในการยก
ระดับผลิตภัณฑ์โดยรวม อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.36$,
 $SD = 0.46$) เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
ด้านกระบวนการผลิต มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง

($\bar{X} = 2.61$, $SD = 0.67$) รองลงมา คือ ด้านการขาย
และช่องทางการขาย มีทักษะอยู่ในระดับปานกลาง
($\bar{X} = 2.51$, $SD = 0.74$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ
น้อยที่สุด คือ ด้านบัญชีการเงินโดยรวม มีทักษะอยู่ใน
ระดับน้อย ($\bar{X} = 2.04$, $SD = 0.55$)

เจตคติที่จำเป็นต้องพัฒนาในการยกระดับ
ผลิตภัณฑ์โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.57$,
 $SD = 0.27$) เมื่อพิจารณารายด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
ด้านการขายและช่องทางการขาย มีเจตคติอยู่ในระดับ
มากที่สุด ($\bar{X} = 4.64$, $SD = 0.42$) รองลงมา คือ ด้าน
บัญชีการเงิน มีเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.58$,
 $SD = 0.46$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อยที่สุด
คือ ด้านกระบวนการผลิต มีเจตคติอยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.49$, $SD = 0.55$)

การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะ
ในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก
ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์และสามารถ

สรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาในกรยกระดบผลิตภณัฑ พบว่ กลุ่ มชุ มชน A จิง เป็ นตัวอย่ างที่ตองการเพิมสมรรถนะในกรยกระดบผลิตภณัฑมากที่สดุ เนื่องจกมีระดับควมรู้และทักษะซึ่งมีค่านลยน้อยที่สดุ และมีเจตคติเกียกกับสมรรถนะที่ตองการในกรยกระดบผลิตภณัฑอยูเ่ นระดับมากที่สุด ซึ่งขาดควมรู้และทักษะในด้ำนสูตรผลิตภณัฑ กระบวนกรผลิต กรวิเคราะห์ผลิตภณัฑ บรรจุภณัฑ คุณภพและมาตรฐานผลิตภณัฑ กรตลาด กรขายและช่องทงกรขาย บัญชีและกรเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศรวมถึงสภพของผลิตภณัฑยงไม่ได้คุณภาพ

2. กรพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพหลั กสูตรฝีกอบร ม พบว่ กรพัฒนาหลั กสูตรเริ่มจกกรศึกษาสมรรถนะที่ตองการของกลุ่ มชุ มชนเพื่อกำหนดจุดมุ่งหมยของหลั กสูตรในกรพัฒนาสมรรถนะด้ำน

ควมรู้ ทักษะและเจตคติ มีขั นตอนกรพัฒนาหลั กสูตรคือ ขั นตอนที่ 1 กรวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเลือกเนือหาและประสบกการณั ขั นตอนที่ 2 กรออกแบบและกรสร้งหลั กสูตรได้หลั กสูตรฝีกอบร ม มีโครงสร้งของหลั กสูตรสอดคล้องกับควมตองการเพื่อพัฒนาสมรรถนะของกลุ่ มชุ มชนและกรตรวจสอบคุณภาพหลั กสูตร พบว่ มีผลการประเมินควมเหมาะสมจกผู้ เชียวชาญของหลั กสูตรโดยรวมอยูเ่ นระดับมาก แสดงให้เห็นว่ หลั กสูตรมีคุณภาพสามารถนำ ไปใช้ ในกรจ้ ดกรฝีกอบร มกับตัวอย่ างที่ใช้ ในกรวิจัยได้

3. ผลกรใช้ หลั กสูตรฝีกอบร มเพื่อเพิมสมรรถนะในกรยกระดบผลิตภณัฑที่กลุ่ มชุ มชนในเขตหนองจอกพบว่

3.1 ผลกรเปรียบเทียบคะแนนกรทดสอบก่อนและหลังกรฝีกอบร ม (ดูตารง 2, 3 และ 4)

ตารง 2

ผลกรเปรียบเทียบผลกรทดสอบควมรู้ในกรพัฒนาผลิตภณัฑ

กรทดสอบควมรู้	N	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนฝีกอบร ม	12	6.41	1.08	-46.392*	.000
หลังฝีกอบร ม	12	23.67	0.89		

*ระดับนัยสำคัญ .05

ผลกรเปรียบเทียบผลกรทดสอบควมรู้ในกรพัฒนาผลิตภณัฑ พบว่ คะแนนหลังกรฝีกอบร ม ($\bar{X} = 23.67$, $SD = 0.89$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่ ก่อนกร

ฝีกอบร ม ($\bar{X} = 6.41$, $SD = 1.08$) โดยมีความแตกต่างอย่งมีนัยสำคัญทงสถิติ ระดับ.05

ตาราง 3

ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบทักษะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

การทดสอบทักษะ	N	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนฝึกอบรม	12	3.92	1.24	-47.871*	.000
หลังฝึกอบรม	12	22.67	1.61		

*ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบทักษะในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พบว่า คะแนนหลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 22.67$, $SD = 1.61$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 3.92$, $SD = 1.24$) โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ.05

ตาราง 4

ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบเจตคติในการพัฒนาผลิตภัณฑ์

การทดสอบเจตคติ	N	$\bar{X}$	SD	t	Sig.
ก่อนฝึกอบรม	12	12.50	1.24	-25.656*	.000
หลังฝึกอบรม	12	24.92	1.00		

*ระดับนัยสำคัญ .05

ผลการเปรียบเทียบผลการทดสอบเจตคติในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ พบว่า คะแนนหลังการฝึกอบรม ($\bar{X} = 24.92$, $SD = 1.00$) มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการฝึกอบรม ($\bar{X} = 12.50$, $SD = 1.24$) โดยมีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระดับ.05

ตาราง 5

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าฝึกอบรม

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
กลยุทธ์การสร้างแบรนด์สินค้า	4.58	.51	มากที่สุด
ประโยชน์ สรรพคุณความรู้เกี่ยวกับวัตถุดิบและสารต่างๆ	4.75	.45	มากที่สุด
วิธีการ ขั้นตอนการทำผลิตภัณฑ์	4.83	.39	มากที่สุด

ผ่านการรับรองคุณภาพจากศูนย์ดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (TCI) อยู่ในกลุ่มที่ 2 สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ตาราง 5

ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้เข้าฝึกอบรม (ต่อ)

รายการประเมิน	$\bar{X}$	SD	ระดับ
การควบคุมคุณภาพ	4.92	.29	มากที่สุด
ความรู้วิธีการบริหารงบประมาณชุมชน	4.75	.45	มากที่สุด
การวิเคราะห์ผลิตภัณฑ์ชุมชนเพื่อสร้างโอกาสการขาย	4.83	.39	มากที่สุด
การวิเคราะห์ธุรกิจ/โอกาสของธุรกิจผลิตภัณฑ์สินค้าชุมชน	4.83	.39	มากที่สุด
หลักการบริหารตลาดและการจัดการทั่วไป	4.58	.51	มากที่สุด
สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้	4.92	.29	มากที่สุด
สามารถนำความรู้ไปเผยแพร่/ถ่ายทอดแก่ชุมชนได้	4.58	.51	มากที่สุด
สามารถให้คำปรึกษาแก่เพื่อนในชุมชน/ร่วมงานได้	4.75	.45	มากที่สุด
รวม	4.76	.18	มากที่สุด

3.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผลการยกระดับผลิตภัณฑ์ของกลุ่มชุมชน เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลภายหลังจากการได้รับการฝึกอบรม 3 เดือน โดยใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก ทำให้ตัวอย่างได้รับการพัฒนาสมรรถนะทางความรู้ ทักษะ และเจตคติ ในด้านต่างๆ ซึ่งส่งผลให้ตัวอย่างได้นำสมรรถนะที่ได้จากการพัฒนา ไปต่อยอดองค์ความรู้และสามารถพัฒนาและยกระดับผลิตภัณฑ์รวมถึงการจัดการในด้านต่างๆ ของกลุ่มชุมชนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

การอภิปรายผล

1. การศึกษาสมรรถนะที่จำเป็นต้องพัฒนาโดยกลุ่มชุมชนมีความรู้และทักษะอยู่ในระดับน้อย และมีเจตคติต่อการพัฒนาสมรรถนะของกลุ่มชุมชนเพื่อการยกระดับผลิตภัณฑ์อยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากกลุ่มชุมชนไม่ได้รับการพัฒนาในด้านวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่อง และสร้างรายได้

ให้แก่กลุ่มชุมชนได้อย่างยั่งยืน สอดคล้องกับแนวคิดของ Spencer, L. M., and Spencer, S. M. (1993, p. 40) ที่กล่าวว่า สมรรถนะที่เป็นลักษณะเฉพาะของบุคคลที่วัดจากพฤติกรรมอันเป็นบุคลิกภาพที่อยู่ในส่วนลึกของบุคคล รวมถึงแรงจูงใจ เป็นสิ่งที่อยู่ภายใต้ความคิด ซึ่งนำไปสู่แรงขับเคลื่อนในจิตใจ หรือมุ่งหวังสิ่งหนึ่งสิ่งใดเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการ และสอดคล้อง Anunvrpong (2014) ศึกษาแบบการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนบางหัวเสือ จังหวัดสมุทรปราการ ตามแนวคิดพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าชุมชนความต้องการพัฒนาผลิตภัณฑ์ของชุมชนบางหัวเสือใน 3 ด้านคือ ด้านบรรจุภัณฑ์ กลุ่มผลิตภัณฑ์ และกลุ่มการผลิตเพื่อประชาสัมพันธ์

2. การพัฒนาและตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการพัฒนาหลักสูตร แนวคิดการ

ฝึกอบรม แนวคิดการเรียนรู้ เพื่อออกแบบโครงสร้าง และกำหนดองค์ประกอบของหลักสูตรฝึกอบรม โดย นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาสมรรถนะที่ต้องการของ ตัวอย่างในการวิจัย ผสมกับผลการศึกษาสภาพกับ ปัญหาของผลิตภัณฑ์ และข้อมูลเชิงบริบทของตัวอย่าง นำมากำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร เนื้อหา และ สารสำคัญต่างๆ โดยมีขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเลือกเนื้อหาและประสบการณ์ การออกแบบและการสร้างหลักสูตรให้สอดคล้องกับ สภาพและความต้องการของกลุ่มชุมชนอย่างเป็นระบบ จากนั้นจึงนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญประเมินความเหมาะสม ซึ่ง อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ Rundquist (2014) ศึกษาการบูรณาการความรู้ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ (knowledge integration in distributed product development) พบว่า การพัฒนาผลิตภัณฑ์ ต้องมีการตรวจสอบข้อมูลและความรู้ในการพัฒนา ผลิตภัณฑ์จากปัจจัยแวดล้อมของผู้ผลิต เพื่อให้ได้ ข้อสรุปหรือวิธีการอื่นๆ เพื่อสร้างข้อมูลหรือความรู้ แก่บุคลากร เพื่อกำหนดทิศทางในการแก้ปัญหา และพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพตรงตาม เป้าหมายของการดำเนินธุรกิจ จากการวิจัยเป็นไปตาม แนวคิดของ Wongyai (2011) กล่าวว่า การวัดและ ประเมินผลหลักสูตร เป็นการประเมินความเหมาะสม ของจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร เพื่อให้ ได้หลักสูตรที่มีคุณภาพสามารถนำไปใช้กับผู้ฝึกอบรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการใช้หลักสูตรฝึกอบรมเพื่อเพิ่มสมรรถนะ ในการยกระดับผลิตภัณฑ์กลุ่มชุมชนในเขตหนองจอก สามารถอธิบายผลการวิจัย ได้ว่าจากการทดสอบ ระหว่างการฝึกอบรม ตัวอย่างผ่านเกณฑ์การประเมิน ที่กำหนดไว้ และจากการทดสอบหลังการฝึกอบรม สูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ .05 เนื่องจากในการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมผู้วิจัย ได้กำหนดเนื้อหาและสาระสำคัญให้เกิดการพัฒนา

ความรู้ ทักษะ และเจตคติอย่างเป็นระบบ ตามศักยภาพ และขีดความสามารถ และสอดคล้องกับสมรรถนะที่ ต้องการ จึงทำให้ตัวอย่างสามารถเรียนรู้และเข้าใจ ในเนื้อหาและทำการทดสอบภายใต้การอธิบาย การ ปฏิบัติ รวมถึงการแสดงเจตคติระหว่างการฝึกอบรมได้ อย่างถูกต้อง จนสามารถผ่านเกณฑ์การประเมินการ ฝึกอบรม จึงเป็นไปตามแนวคิดของ Intarak (2008) กล่าวว่า สาระสำคัญและกิจกรรมการเรียนรู้ที่รวบรวม เนื้อหาเพื่อใช้สำหรับการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ทำให้บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เป็นไป ตามจุดประสงค์การเรียนรู้ตามหลักสูตร ผลการฝึก อบรมโดยใช้หลักสูตรฝึกอบรม ตัวอย่างมีความคิดเห็น ต่อการนำหลักสูตรฝึกอบรมไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับ มากที่สุด และ มีความพึงพอใจต่อการฝึกอบรมอยู่ใน ระดับมากที่สุด เนื่องจาก การฝึกอบรมโดยใช้หลักสูตร ที่ผู้วิจัยได้สร้างและพัฒนาขึ้นภายใต้การศึกษาความ ต้องการและข้อมูลเชิงบริบทของชุมชนและผลิตภัณฑ์ เพื่อพัฒนาสมรรถนะในด้านต่างๆ ให้แก่ตัวอย่าง เป็นการศึกษ วิเคราะห์ และสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อ ให้ได้หลักสูตรที่เหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพของ ตัวอย่างอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะ

1. ก่อนนำหลักสูตรไปใช้ ผู้ใช้ควรศึกษาบริบท และสภาพพื้นฐานของผลิตภัณฑ์ของชุมชนที่มีความ คล้ายคลึงหรือมีสภาพผลิตภัณฑ์ใกล้เคียงกับกลุ่มชุมชน ที่เป็นตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้
2. ผู้ใช้ควรศึกษาส่วนต่างๆ และหลักสูตร พร้อมทั้ง ศึกษาเนื้อหาทุกหน่วยการฝึก อบรมอย่างละเอียด เพื่อ ให้เกิดความรู้ความเข้าใจและสามารถใช้หลักสูตรได้ อย่างถูกต้อง
3. ในการดำเนินการจัดกิจกรรมการฝึกอบรม ผู้ใช้ควรดำเนินการตามลำดับขั้นตอนที่ระบุไว้

References

- Anunvrapong, A. (2014). The product development approach of Banghuosueo Community, Samut Prakan Province following the Sufficiency Economy Philosophy. *Journal of Fine Arts Research and Applied Arts*, 1(2), 126-151. [In Thai].
- Department of Local Administration. (2012). *Guidelines for increasing the efficiency of manufacturers entrepreneurs OTOP business plan preparation*. Author. [In Thai].
- Intarak, C. (2008). *Academic administration and internal supervision in educational institutions* (5th ed.). Prince of Songkla University, Pattani Campus. [In Thai]
- Narayan, D., & Pritchett, L. (1999). Cents and sociability: Household income and social capital in rural Tanzania. *Economic Development and Cultural Change*, 47(4), 871-97.
- Nongchok District Office. (2016). *General information of the district*. Retrieved from <http://www.bangkok.go.th/upload/user/00000066/about/Data0162.pdf> [In Thai]
- Office of Small and Medium Enterprises Promotion (2014). *Creating knowledge content for SMEs under the fair Development of SMEs Knowledge Center year 2013*. Author. [In Thai]
- Office of the National Economic and Social Development Board. (2011). *Economic and social development plan national issue 11 (2011-2016)*. Author. [In Thai]
- Rundquist, J. (2014). Knowledge integration in distributed product development. *International Journal of Innovation Science*, 6(1), 19-28.
- Spencer, L. M., & Spencer, S. M. (1993). *Competence at work: Models for superior performance*. John Wiley and Sons.
- Wongyai, W. (2011). *Tertiary curriculum development*. R. & Print. [In Thai]